

Kohanimenõukogu koosolek 11.06.2019

PROTOKOLL nr 100

Tallinn

19.06.2019 nr 14-4/13-1

Algus kell 15.30

lõpp kell 17.00

Juhatas: Väino Tõemets

Protokollis: Timo Torm

Võtsid osa: Mall Kivisalu, Peeter Päll, Ulla Kadakas, Liisi Lumiste, Marja Kallasmaa, Martin Kulp, Olev Veskimäe,

Kutsutud: Timo Torm, Mart Uusjärv, Pikne Kama

1. X-tee tänava nimetamisest
2. Liikide klassifikaatori tulevikust
3. Kohanimeregistri ärianalüüsist
4. Ülevaade ÜRO kohanimeekspertide rühma (UNGEGN) istungist
5. Valga asumite loomisest

1) X-tee tänava nimetamisest:

Timo Torm selgitas, et Rahandusministeeriumi poole pöördusid X-tee tänava loomise algatusgrupi liikmed, kes soovivad välja, et soovitakse nimetada ümber osa senisest Sepise tänavast X-tee tänavaks. Küsimust on arutanud ka Tallinna nimekomisjon, mis leidis, et „X-tee“ nimekuju ei ole sellisel kujul võimalik kasutada. Timo Torm lisab, et Tallinna linn ei ole kohanimenõukogu poole pöördunud ning silmas tuleb pidada asjaolu, et nime määramine on kohaliku omavalitsuse pädevuses.

Peeter Päll lisab, et Tallinna nimekomisjonis oli teema tõesti arutlusel ning nimekomisjonis leiti, et X-tee tänavanimi ei vasta nii kohanimeseaduse nõuetele (kohanimeseadus § 13 lg 5), mille kohaselt ei tohi kohanimeks määrata numbrit või muud mittesõnalist tähist kui ka kohanimeseaduse rakendusaktidele (riigihalduse ministri 15.01.2016 määrus nr 2 kohanime vormistamise ja kasutamise kord § 2 lg 2 p 3), mis toob välja, et kohanime täiskuju ei tohi sisaldada eristatavaid üksiktähti ega täheühendeid, mis ei ole sõnad. Lisaks tekiks probleeme ka nimekasutuse praktilistel kaalutlustel, kui on vaja abi kutsuda või kuidas nime andmebaasidest otsida. Lisaks pakuti Tallinna nimekomisjonis välja ka alternatiive, näiteks Iksi tee, kuid X-tee tänava loomise algatajad leidsid, et alternatiivina pakutud nimekuju ei ole sobiv.

Timo Torm toob välja, et nime muutmise algatajad on saatnud Rahandusministeeriumile ka täiendava kirja, kus paluvad kaaluda erandi tegemist või anda muid soovitusi algatuse loojatele (seadusemuudatus, koostöö Eesti Keele Instituudiga sõna „X-tee“ registreerimiseks vms).

Peeter Päll ja Mall Kivisalu leiavad, et õigusaktide muutmise X-tee tänava nime võimaldamiseks pole õige, sest see võib olla ohtlik ning avada tee soovimatule praktikale.

Peeter Päll tõdeb, et antud tänavalõik vajaks ümber nimetamist, kuna aadressiandmete seisukohalt on kehtiv olukord segane.

Liisi Lumiste toob välja, et X-tee nimekuju on seadusega vastuolus, kuid lisab, et kui lähtuda X-tee põhimõttest, mis on ristikasutus, siis võiks kaaluda muid variante, näiteks Risttee tänav või Digiloo tänav, lähtudes pöördujate poolt välja toodud asjaolust, et X-tee puhul on väga olulise arenguga Eesti IT- arengus.

Mall Kivisalu lisab, et variandina võib kaaluda ka pühendustahvlite kasutamist hoonetel, väärtustades sellega kogu piirkonda, tuues välja, et tänavanimed on pühendatud Eesti digiloo arengule ning toob välja, et antud juhul on nime muutmise pädevus siiski omavalitsuse käes ning omavalitsus saab otsustada vaid lähtuvalt kehtivast seadusandlusest.

Kohanimenõukogu liikmed nõustuvad Mall Kivisalu ettepanekuga.

OTSUSTATI: X-tee tänav ei vasta kohanimeseaduses ning kohanimeseaduse rakendusaktides välja toodud nõuetele (kohanimeseadus § 13 lg 5 ja riigihalduse ministri 15.01.2016 määrus nr 2 kohanime vormistamise ja kasutamise kord § 2 lg 2 p 3). Kohanimenõukogu on seisukohal, et õigusaktide muutmise erandite võimaldamiseks pole põhjendatud, sest see võib avada tee soovimatule praktikale ning põhjustada seeläbi segadust aadressiandmete osas.

2) Liikide klassifikaatorite tulevikust

Mall Kivisalu selgitab, et vaja oleks üle vaadata ja muuta kohanimeregistris olev kohanimede klassifikatsioon. Näiteks on nimeobjekte, mille puhul üks kohanimeobjekt võiks kuuluda ka mitme klassifikaatori alla, samas oleks vaja mõnest klassifikaatorist ka loobuda, näiteks ei ole vahet, kas tegemist on riigile kuuluva maanteega või erateega.

Mall Kivisalu teeb ettepaneku luua klassifikaatorite analüüsimiseks töörühm ning võtta uus klassifikaatorite nimistu kasutusele siis, kui arendatakse välja uus kohanimeregister või kui kohanimeregistri uut kohanimeregistrit ei looda, siis viia uus liikide klassifikaator sisse olemasolevasse kohanimeregistrisse. Mall Kivisalu tõdeb, et sellisel juhul on vaja teostada vanale kohanimeregistrile arendustööd.

Ulla Kadakas küsib, kas senine klassifikaator lüüakse mitmeks.

Mall Kivisalu vastab, et on mitmeid variante, on nii senise klassifikaatori jaotamist mitmeks klassifikaatoriks kui ka klassifikaatorite koondamist. Ta lisab, et klassifikaatorite analüüsimine on omaette töö ning selle võiks tellida ekspordilt.

Väino Tõemets uurib, milline võib olla orienteeruv töömaht.

Mall Kivisalu selgitab, et varasem kogemus näitab, et aega kuluda võib ühel inimesel umbes 40 tundi.

Ulla Kadakas teeb ettepaneku, et töö võiks tellida ühelt inimeselt, kes teeb ettekande kas töörühmale või tervele kohanimenõukogule, misjärel kinnitab kohanimenõukogu klassifikaatorite nimistu.

Kohanimenõukogu liikmed on Ulla Kadaka ettepanekuga nõus.

Väino Tõemets uurib, kes võiksid töörühma kuuluda.

Mall Kivisalu toob välja, et töörühm võiks olla väike ning sinna võiks lisaks temale kuuluda veel ka Raivo Aunap ja Evar Saar.

OTSUSTATI: Luua kohanimerregistri klassifikaatorite analüüsimiseks töörühm koosseisus Mall Kivisalu, Raivo Aunap ja Evar Saar. Klassifikaatorite jaotuse aluseks tellida töö eksperdilt.

3) Kohanimeregistri ärianalüüsist

Timo Torm ja Mart Uusjärv annavad ülevaate kohanimerregistri äri- ja eelanalüüsist, analüüsi peamistest eesmärkidest ning samuti ka analüüsi läbiviimise ajakavast.

Mall Kivisalu teeb ettepaneku saata teavitused võimalikele analüüsi teostajatele infoga, et selline hange on tulemas.

Olev Veskimäe uurib, kas ärianalüüsi teostaja võib ka arendusi läbi viia.

Mall Kivisalu vastab, et sellist piirangut, et analüüsi ja arendused peavad ellu viima erinevad ettevõtted, ei ole.

OTSUSTATI: Võtta info teadmiseks.

4) Ülevaade ÜRO kohanimeekspertide rühma (UNGEGN) istungist

Peeter Päll annab teada, et 29.04-03.05.2019 toimus ÜRO kohanimeekspertide rühma (UNGEGN) istung, kus Eestit esindasid Peeter Päll ja Mart Uusjärv. Eesti on osalenud istungitel alates 1992. Istungil arutati muu hulgas kohanime ühtlustamise, kohanime kogumise ja andmebaaside arendamise ning vähemusrahvuste nimede kasutamise üle. See oli esimene istung n-ö uues formaadis, mille kohaselt soovitusi rahvusvahelise kohanimetarvituse põhimõtete kohta annab iga kahe aasta tagant peetav UNGEGNi istung, mistõttu üheks eesmärgiks seati pikaajalisema strateegia koostamine, arvestades üleilmastumise ja kiireneva digiarengu vajadusi.

Eesti esindajad esitasid istungile ülevaate arengutest ja tegevustest kohanimevaldkonnas viimaste aastate jooksul. Ühtlasi tegid Eesti esindajad ettekande valla- ja külanime muutmise haldusreformi protsessis ning kohanimerahvatu veebiväljaandest.

Toimus ka Balti jaotise kohtumine (Eesti kuulub koos Läti, Leedu, Poola ja Venemaaga Balti jaotisesse), kus lepiti kokku, et järgmine Balti jaotise koosolek toimub 24.-26.09.2019 Lätis.

OTSUSTATI: Võtta info teadmiseks.

5) Valga asumite loomisest

Timo Torm annab teada, et Rahandusministeeriumi poole pöördus Valga vald, mis soovib määrata Valga linnas asumid ning rakendada asumite põhiseaduse identiteeti. Valga valla küsimus seisneb selles, kuidas on neil võimalik asumite nimed kinnitada..

Kohanimenõukogu liikmed nõustuvad Timo Tormi ettepanekuga.

Ta palub, et kohanimenõukogu annaks oma hinnangu Valga valla poolt välja pakutud asumite nimedele ning selgitab, et osad nimed on pärit ajaloolistest allikatest, kuid kahel asumi puhul ei olnud võimalik ajaloolisi nimesid tuvastada, seega pandi linna enamkätkestavatesse kohtadesse üles kaart ning elanikel oli võimalik linnaosadele nimesid pakkuda. Asumite eristamise aluseks on asjaolu, et erinevates asumites oleks võimalikult eri-ilmeline hoonestus.

Kohanimenõukogu liikmed leiavad, et Valga linna planeeritavate asumite nimede osas etteheiteid ei ole.

OTSUSTATI: Valga linna asumite nimed on korrektsed.

6) Kohanimeseaduse väljatöötamiskavatsusest

Martin Kulp annab ülevaate kohanimeseaduse väljatöötamiskavatsuse menetluskäigust. Ta selgitab, et üldjuhul on väljatöötamiskavatsus kooskõlastatud või on antud tagasisidet tehnilistes osades. Koosoleku toimumise ajaks on kooskõlastus veel saamata Justiitsministeeriumilt, kuid kontakti on hoitud. Pärast kooskõlastuse saamist jätkatakse eelnõu koostamist. Martin Kulp lisab, et kui kohanimenõukogul on veel mingeid ettepanekuid, siis võib talle need edastada.

(allkirjastatud digitaalselt)

Väino Tõemets

Koosoleku juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Timo Torm

Protokollija